

L'ELECCIÓ DELS CONSELLS COMARCALS A LES PROPOSTES SOBRE ORGANITZACIÓ TERRITORIAL DE CATALUNYA

FRANCESC PALLARÈS I PORTA
Professor de Dret Polític de la Universitat de Barcelona
Membre de l'Equip de Sociologia Electoral

RAMON CANALS I RAMON
Economista. Membre de l'Equip de Sociologia Electoral

I. INTRODUCCIÓ: ELS ELEMENTS CONDICIONANTS

a) No hi ha dubte que el tema de l'organització territorial de Catalunya ha estat permanentment en primera línia de polèmica des de l'inici de la nova etapa democràtica i autonòmica, però mai no s'ha acabat de trobar el consens —tant polític com tècnic— per crear unes noves estructures territorials. Noves estructures que, entre altres elements, impliquen una nova xarxa institucional, és a dir, unes noves instàncies de poder polític.

I lògicament, qualsevol reforma que pugui suposar una alteració de l'actual distribució del poder polític a Catalunya ha d'ésser problemàtica. Hem de pensar que són precisament les forces polítiques les que han de fer aquesta alteració i cap d'elles no voldrà perdre parcelles actuals —o bé en perspectiva— de poder polític, de poder de decisió. Aquesta constatació situaria una primera dada del problema.

b) Un segon element condicionant és el desequilibri territorial i demogràfic a Catalunya. Si prenem com a base de divisió comarcal l'adoptada per la Generalitat el 1936 —marc en el qual es mouen totes les propostes—, veiem que entre molt poques comarques reuneixen el 80 % de la població de Catalunya.

Però encara més important per al que aquí ens interessa és que, a l'interior de cada comarca, existeix una gran desigualtat en la grandària demogràfica dels municipis, nivell bàsic de l'organització local. A la majoria de les comarques, la capital o el nucli principal concentra més del 40 % de la població comarcal, mentre que a un gran nombre de municipis hi habita menys del 5 % de la població (i molts no arriben a l'1 %).

QUADRE 1
*% de la població comarcal en el municipi més gran*¹

més del 50 %	10 comarques
entre 35-50 %	11 »
entre 25-35 %	11 »
entre 15-25 %	6 »

1. Font: elaboració pròpia sobre dades de M. A. VILA: «Els Municipis de Catalunya». Edicions del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya. Barcelona, 1981.

QUADRE 2
Municipis segons grandària demogràfica²

	Nombre	% població de Catalunya
Menys de 1.000 habitants	549	3,7
Entre 1.000- 5.000	258	9,7
» 5.001- 20.000	88	13,6
» 20.001-100.000	32	22,9
» 100.001-500.000	7	20,5
Més de 500.000 habitants	1	29,4

Hem de tenir en compte, a més a més, que, com després veurem, l'orientació política de la capital comarcal i de la resta dels municipis més petits és sovint contradictòria. El desequilibri esmentat, doncs, constitueix un problema important a resoldre a l'hora de dissenyar un sistema d'elecció dels òrgans de govern de les comarques que, per la seva capacitat de combinar la representativitat territorial i la proporcionalitat demogràfica i política, pugui configurar unes institucions realment representatives i no purament instrumentals.

c) Per altra banda, tot i que el nostre treball se centri específicament en el tema electoral, no podem deixar de plantejar que el sistema d'elecció dels òrgans comarcals està molt relacionat amb altres aspectes centrals del plantejament general de la nova ordenació territorial.

En primer lloc, el sistema d'elecció ha de dependre, en bona part, de la *funcionalitat* que s'assigni a la nova divisió. Funcionalitat que hauria de determinar la *configuració* de les noves instàncies comarcals. És a dir, el seu *àmbit territorial*, el seu *àmbit competencial* i l'*estructura dels seus òrgans de govern*. I és en el marc d'aquesta configuració on serà més o menys encertat plantejar-se un o altre sistema d'elecció dels òrgans comarcals.

Així, no és el mateix plantejar-se un sistema d'elecció per a institucions de govern de poques i gran àrees territorials que de moltes i petites àrees.

No és tampoc el mateix plantejar-se uns criteris d'elecció per a òrgans de govern d'Ens amb competències pròpies i amb projecció de configurar un nivell bàsic de l'administració local, que quan aquests Ens només tenen, bàsicament, l'exercici de competències de titularitat municipal, o bé si, fonamentalment, són instàncies de desconcentració de la Generalitat.

Finalment, la configuració dual o simple, nombrosa o reduïda, dels òrgans de govern comarcals, incideix també a l'hora d'escollir un o altre sistema per a la formació d'aquests òrgans.

És en el marc d'aquest conjunt d'elements que s'ha de situar, també, la tria d'un sistema d'elecció dels òrgans comarcals.

2. Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'«Anuari Estadístic de Catalunya 1984». Edicions del Consorci d'Informació i Documentació de Catalunya. (Les dades corresponen al 1981.)

d) Finalment, hi ha un quart nivell condicionant dels criteris per a l'elecció dels nous ens comarcals: el marc legal.

En aquest cas, el marc de referència han d'ésser l'Estatut, la Llei Reguladora de les Bases del Règim Local (LRBRL) i la Llei Orgànica sobre el Règim Electoral General.³

El Règim Local és assumit com a competència exclusiva de la Generalitat per l'Estatut (art. 9.8), en el marc del disseny constitucional de l'organització territorial de l'Estat —tal com ho ha precisat la Jursiprudència constitucional— i sens perjudici de les competències que l'article 149.1.18 reserva a l'Estat central.⁴

Precisament en exercici d'aquestes competències la LRBRL (art. 42.3) estableix com a criteri general bàsic que els òrgans de govern dels ens comarcals han d'ésser «representatius dels Ajuntaments», sense que a la normativa electoral general hi hagi cap altra referència sobre el particular.

Com s'ha d'interpretar aquest criteri bàsic?

En introduir el concepte d'Ajuntament i no el de Municipi, es fa referència explícita als òrgans de govern. Estableix així una clara limitació: exclou la possibilitat d'elecció directa dels òrgans comarcals, és a dir, mitjançant llistes «ad hoc» votades per sufragi universal. En requerir una representativitat a partir dels Ajuntaments, els òrgans comarcals hauran d'ésser elegits per un sistema indirecte.

Existeix, a més a més, una segona dimensió en la definició del caràcter de «representatius dels Ajuntaments» que han de tenir els òrgans comarcals: la necessària o no necessària pertinença dels representants comarcals a les corporacions municipals.

Certament, una interpretació concordant amb el caràcter «derivat» de la comarca, i també amb la funcionalitat del nou ens comarcal tal com es planteja en les diferents propostes, portaria a limitar als membres dels Ajuntaments la condició d'elegibilitat per als òrgans comarcals. Ara bé, també és cert, al nostre parer, que de la norma bàsica *no es pot deduir* taxativament aquesta restricció.⁵

Per altra banda, i en un tercer nivell, la LRBRL no diu tampoc que els òrgans comarcals hagin d'ésser representatius de *cada* Ajuntament sinó, genèricament, *dels* Ajuntaments. És a dir, no força la presència directa de tots els Ajuntaments, al contrari del que estableix la mateixa norma bàsica en relació amb els Municipis quan parla de les Entitats Metropolitanas (art. 43.3).

Entenem, doncs, que sobre el tema en qüestió la norma bàsica té un sentit precís alhora que genèric: establir un criteri indirecte per a la for-

3. LRBRL: Llei 7/1985 del 2 d'abril (BOE del 3 d'abril del 1985). Consulteu igualment el Decret Legislatiu 781/1986 de 18 d'abril que aprova el Text Refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local (BOE del 22 d'abril del 1986).

Vegeu, igualment, la Llei Orgànica del Règim Electoral General (LOREL).

4. Bases del règim jurídic de les Administracions Públiques i del règim estatutari dels seus funcionaris.

5. En aquest sentit, la Llei d'Alta Muntanya catalana —tot i que anterior a l'aprovació de la LRBRL (vegeu DOGC núm. 312, del 16-3-83)— permet que persones sense la condició de regidors puguin formar part dels Consells Comarcals de Muntanya (art. 15.1).

mació i composició dels òrgans de govern comarcal, com una expressió més del caràcter bàsic del nivell municipal i del caràcter derivat del nivell comarcal.

D'aquesta manera, fora de l'elecció directa per una banda, i de la pura designació per la corporació municipal d'una altra, hi ha tota una gamma de sistemes possibles per a l'elecció dels òrgans comarcals. Possibilitats diverses a partir d'un criteri, com correspon al caràcter de Llei de Bases de la norma que l'estableix.

Tornarem sobre aquest tema en parlar de les diferents propostes.

II. ASPECTES PRINCIPALS DE LA CATALUNYA ELECTORAL

En començar aquest treball dèiem que un dels elements que configuren el marc en el qual s'havia de plantejar una nova organització territorial a Catalunya era l'impacte sobre l'actual distribució del poder polític al nostre país.

Així, abans d'entrar en l'anàlisi dels efectes de cada proposta, ens ha semblat convenient situar els elements centrals de l'actual distribució del poder polític a Catalunya i els eixos més importants del comportament electoral sobre el qual pren suport aquella distribució.

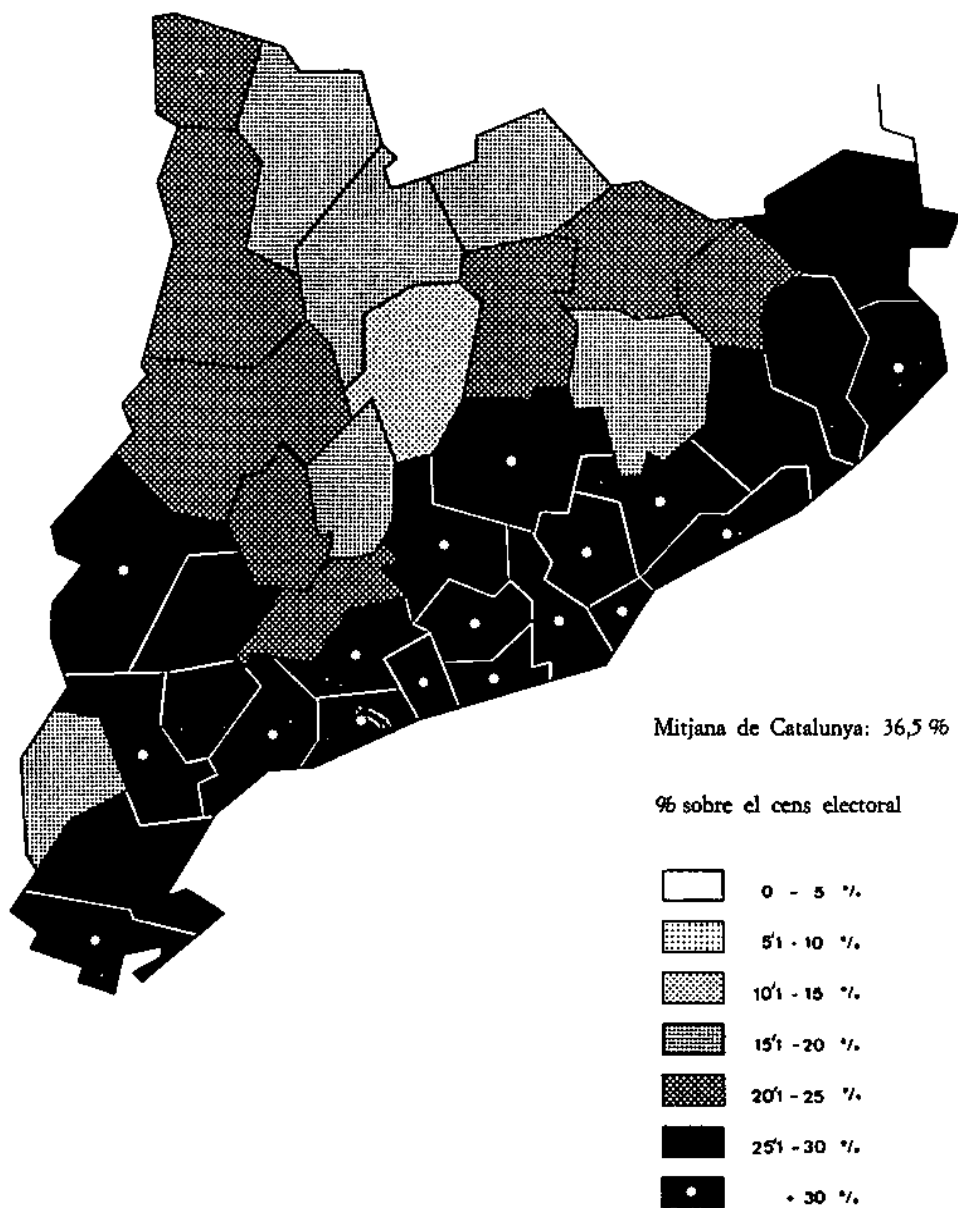
Des de 1977 a 1986, s'ha celebrat en el nostre país quatre eleccions legislatives generals (1977, 1979, 1982, 1986), dues eleccions municipals (1979, 1983) i dues eleccions al Parlament de Catalunya (1983, 1984). El comportament de l'electorat ha estat divers segons el tipus d'elecció.

QUADRE 3
Resultats comparats a Catalunya (% s/cens)

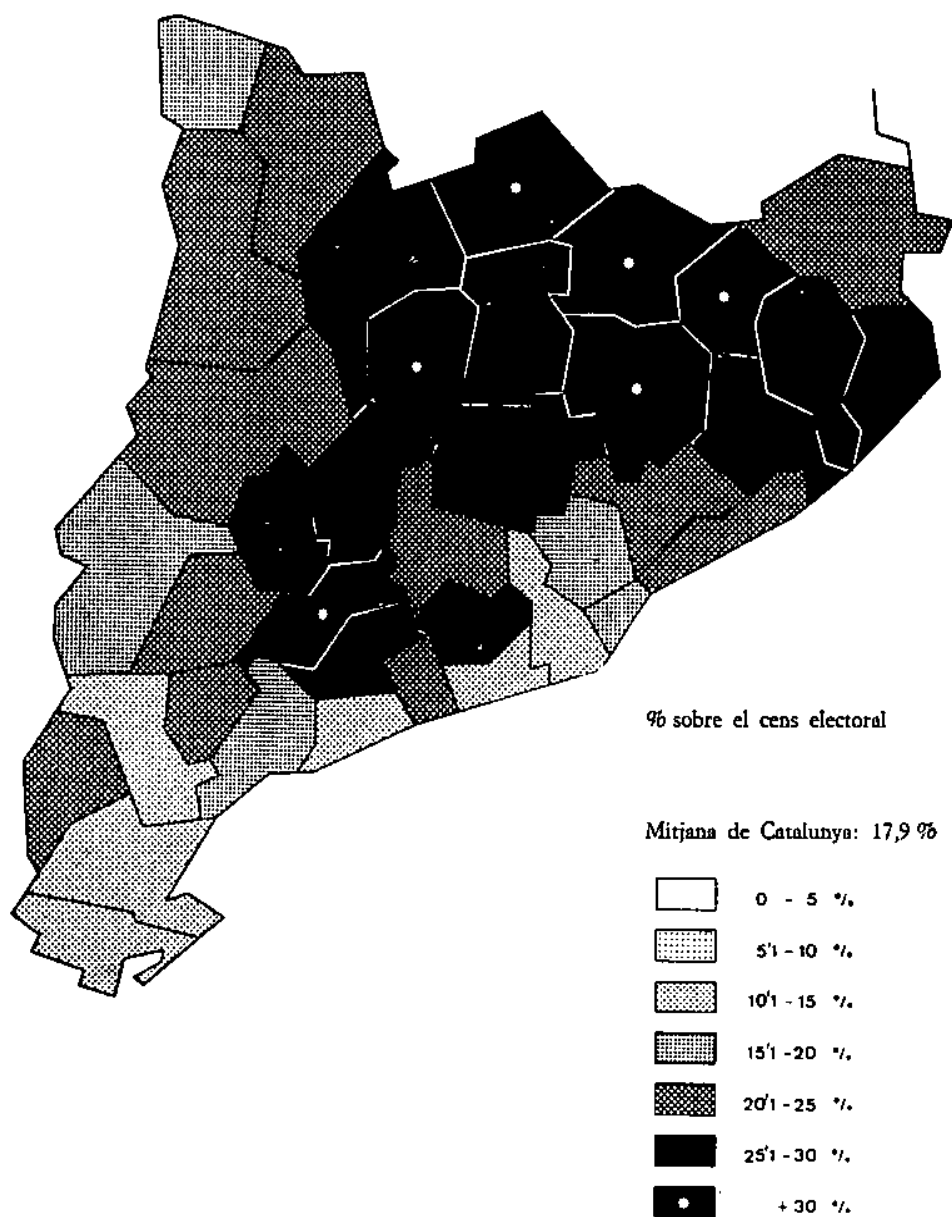
	Gral. 82	Mun. 83	Aut. 84	Gral. 86
CP	11,7	6,3	4,9	7,8
CiU	17,9	16,9	29,9	21,9
ERC	3,2	2,0	2,8	
PSC	36,5	26,7	19,2	28,0
PSUC	3,7	7,6	3,6	2,7
Abstenció	19,3	32,1	35,7	30,7

QUADRE 4
Partit guanyador: nombre de comarques

	Gral. 82	Mun. 83	Aut. 84
PSC	23	15	1
CiU	15	20	37
Independent	—	3	—

Mapa 1. Implantació del PSC a les eleccions legislatives de 1982.

Mapa 2. Implantació de CiU a les eleccions legislatives de 1982.

a) Legislatives generals

Les quatre eleccions legislatives s'han caracteritzat per un predomini de l'esquerra sobre les forces de centre i dreta. Aquest predomini dels partits d'esquerra es trobava compartit entre PSC i PSUC en les dues primeres eleccions, amb predomini socialista. A partir del 1982 el PSC ha passat a hegemonitzar totalment l'espai d'esquerra, mentre el PSUC passava a una posició marginal.

En el camp del centre i la dreta, es produïa un fenomen semblant. En les dues primeres eleccions UCD i CiU mantenien una relació d'equilibri. A partir del 1982, però, CiU es converteix en la força hegemònica en aquest espai superant molt clarament Coalició Popular, la qual en gran part substitueix la desapareguda UCD.

Pel que fa a la implantació territorial, l'esquerra predomina en la franja litoral, en les comarques més industrialitzades i on es concentra la major part de la població de Catalunya. En canvi, les opcions de centre i dreta troben el millor terreny d'implantació a les comarques més rurals de l'interior. Finalment, a les comarques on es combinen els models econòmics de base rural i industrial es reparteix la influència; així, a comarques com l'Alt Penedès o l'Anoia existeix un predomini socialista, mentre a altres com Osona o el Baix Empordà el predomini és de CiU (vegeu Mapes).

En relació amb la grandària demogràfica dels municipis, l'esquerra troba millor implantació als municipis de més de 10.000 habs., mentre el centre i la dreta dominen els de menys de 1.000 habs. Els municipis de 1.000 a 10.000 habs. representen la franja d'equilibri.

b) Eleccions autonòmiques

A diferència de les eleccions generals, les legislatives autonòmiques han estat guanyades sempre per CiU, de forma ajustada l'any 1980 i clarament l'any 1984.

En comparació amb l'anterior tipus d'elecció, aquestes variacions són degudes al fort augment que experimenta CiU a l'interior de Catalunya —tant a les comarques rurals com a les «mixtes»— així com a la millora de les seves posicions a la franja litoral. Increment que es basa, en gran part, en el transvasament d'electorat dels partits de centre i dreta d'àmbit estatal —d'UCD l'any 80 i de CP l'any 84— així com, en molt menor grau, en el transvasament d'electorat dels partits d'esquerra.

Aquesta desfeta de l'esquerra a les autonòmiques sembla produir-se sobre dues vies principals: en primer lloc, perquè no aconsegueix mobilitzar una part important del seu electorat de les zones més industrialitzades, el qual es decanta per l'abstenció; i en segon lloc, perquè —tant a les comarques interiors com als barris de composició mixta de les grans ciutats— també una part del seu electorat a les generals es decanta cap a CiU.

c) Eleccions municipals

El comportament electoral observat en els dos comicis municipals cele-

brats fins ara és més semblant, globalment, al de les eleccions generals que al de les autonòmiques.

En conjunt, els partits d'esquerra guanyen en nombre de vots perquè són els majoritaris a les grans ciutats així com, també, a bona part dels municipis entre 10.000-50.000 habitants. Per la seva banda, CiU i el conjunt d'opcions de centre i dreta, obtenen un nombre superior de regidors i d'Alcaldes com a conseqüència del seu predomini en els petits municipis, principalment, així com a part dels mitjans.

QUADRE 5

Eleccions municipals 1983. Resultats globals

	% vots	% regidors	% alcaldes
CP	9,2	5,5	2,5
CiU	24,9	40,1	46,8
ERC	2,8	1,9	1,5
PSC	39,4	20,9	16,1
PSUC	11,2	3,2	1,5
Ind. conservadors	1,8	7,7	9,1
Ind. progressistes	3,0	10,2	11,1
Ind. indeterminats	1,9	9,9	10,8

Una novetat important en aquest tipus d'eleccions és la presència de candidatures independents. Aquestes agrupacions d'electors es presenten gairebé exclusivament a municipis de menys de 10.000 habs. com a reflex, en la gran majoria dels casos, de la feblesa organitzativa dels partits. Pel fet d'ésser un fenomen limitat pràcticament als petits municipis, aquestes agrupacions independents apleguen pocs vots però en canvi obtenen un nombre important de regidors.

Val a dir, però, que a les eleccions del 1983 s'ha observat una notable disminució d'aquestes candidatures amb el corresponent increment de les dels partits majoritaris. Així, per exemple, CiU va presentar ja candidatura pròpia al 70 % dels municipis.

QUADRE 6
% de municipis on es presenta cada Candidatura

	1979	1983
CP	2,4	22,8
UCD	39,5	—
CDS	—	3,0
CiU	45,8	73,8
ERC	12,2	11,7
PSC	23,1	37,0
PSUC	16,1	10,8
Ind. conservadors	18,0	16,9
Ind. progressistes	31,7	21,7
Ind. indeterminats	37,8	22,2

III. PLANTEJAMENT I EFECTES DE LES DIFERENTS PROPOSTES SOBRE COMPOSICIÓ I ELECCIÓ DELS CONSELLS COMARCALS

Anem a veure ara quines són les diferents propostes per a la formació dels òrgans de govern comarcal, i els seus efectes.

1. Aspectes metodològics

Com a marc previ a l'exposició de les diferents propostes i els seus efectes, volem fer uns aclariments sobre alguns aspectes de la metodologia d'anàlisi i de l'estructura de l'exposició:

a) Les propostes que hem analitzat són aquelles que per haver estat presentades al Parlament de Catalunya o bé per haver-se fet públiques, denoten un cert grau de solidesa sobre els criteris del proponent. En aquest sentit, analitzarem les propostes de CiU —la més acabada— del PSC i del PSUC, així com els criteris plantejats per CP i la Federació de Municipis de Catalunya.

b) En segon lloc, i en relació amb el tema de les *candidatures independents*, des d'un punt de vista metodològic ens hem decidit per integrar-les en la nostra anàlisi agrupades, segons uns criteris determinats, en: Progressistes, Conservadores i Indeterminades.

Aquesta agrupació té una doble motivació: per una banda, fer més precisa l'exposició sobre els resultats d'aquest magma immens de les CI a les eleccions municipals, fugint d'un únic grup globalitzador —els Independents— i sense caure en una casuística detallada que faria extremadament complicada l'anàlisi i l'exposició. Per altra banda, determinades propostes incorporen en el procediment l'agrupació de regidors o vots a nivell comarcal com a criteri per a la distribució política dels escons de conseller comarcal. Això forçaria enteses entre les diferents Candidatures Independents (CI) per tal de poder

accedir a la representació, objectiu que molt difícilment podrien assolir en el cas de no agrupar-se.

Ben segur, la nostra forma d'agrupació no s'hagués produït tal qual en la realitat, però ens ha semblat la solució més adient per tal de poder fer un test sobre els efectes de les diferents propostes. No agrupar-les hauria significat, en el tipus de propostes esmentat, distribuir els escons gairebé exclusivament entre les candidatures de partit. Aquest fet suposaria una distorsió molt més greu de la realitat que la derivada de la nostra agrupació.

Els criteris seguits per a realitzar l'agrupació han estat: 1) La informació donada pels militants comarcals dels diferents partits sobre l'orientació política de les CI; 2) La repetició de candidatures o de persones amb trajectòries identificades des de les anteriors eleccions; 3) Les aliances per a elegir l'Alcalde; 4) Els resultats produïts en el municipi en les diferents eleccions.

Criteris que, en conjunt, donen una base força sòlida a la nostra agrupació.

c) Finalment, i com a criteri de l'exposició, seguirem un mateix esquema per a cada proposta: 1) Descripció de la proposta; 2) Composició dels òrgans comarcals que originaria sobre la base dels resultats de les eleccions municipals del 1983; 3) Anàlisi dels seus efectes.

2. La proposta de CiU

La proposta de CiU pren com a base les 38 comarques «tradicionals» de Catalunya. Les àrees així configurades es governarien per la següent estructura institucional:

La institució bàsica són els *Consells Comarcals*, formats per regidors dels ajuntaments de la comarca.

El disseny institucional continua amb la figura del *President* —de caràcter fonamentalment representatiu— elegit pel Consell entre els seus membres *no alcaldes*.

Finalment, el *Director-Gerent*, amb funcions executives, elegit pel Consell sense cap altra condició.

Amb funcions consultives es preveu igualment l'existència d'una Junta d'Alcaldes.

El sistema per a l'elecció del Consell s'estructura de la manera següent:

— S'estableix el nombre de conseller que pertocquen a cada comarca mitjançant un escalat entre 11 i 27 segons el nombre d'habitants de la comarca.⁶

6. L'escalat és el següent (Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, núm. 110 del 30 de gener del 1986, pàg. 5174, article 81):

— Fins a 50.000 residents	11 consellers
— De 50.001 a 100.000	17 »
— De 100.001 a 500.000	23 »
— De 500.001 en endavant	27 »

- El nombre de Consellers que pertoca a la comarca es distribueix *proporcionalment al nombre de regidors* obtingut a les eleccions municipals pels partits, coalicions o agrupacions a la comarca. La fórmula utilitzada és la d'Hondt.
- En funció del nombre de llocs de conseller que els hagi correspost, els *representants dels partits*, coalicions o agrupacions, designen els regidors del grup respectiu que ocuparan les places de conseller.

Aquesta proposta s'adequa al criteri de la norma bàsica. Els regidors dels Ajuntaments formen el primer nivell del col·legi electoral i són els únics elegibles. Per altra banda, la norma bàsica no força la reunió formal dels Ajuntaments per a designar els respectius representants comarcals. És a dir, doncs, que no prefigura un sistema d'elecció basat en la distribució prèvia d'escons de conseller entre els Municipis perquè, en una segona fase, els Ajuntaments dels Municipis corresponents designin els respectius representants. S'adequa perfectament al criteri bàsic el fet que la representació dels Ajuntaments sigui conjunta, i doncs que el col·legi electoral per a l'elecció dels consellers el formin tots els regidors de la comarca, és a dir, que el criteri per a la distribució dels escons sigui el nombre de regidors de cada opció.

En canvi, en el segon moment del procediment, un cop determinat el nombre d'escons que pertoca a cada opció, la intervenció dels representants orgànics en la designació dels regidors que han d'ocupar els escons de conseller obtinguts per la respectiva opció, podria plantejar problemes de dubtosa adequació a la filosofia del criteri de representació establert per la norma bàsica.⁷

Per altra banda, el document deixa sense resoldre la possibilitat o no d'agrupació de les *candidatures independents*. Tema sobre el qual l'únic punt de referència que tenim és el criteri restrictiu adoptat en la normativa electoral general per a l'elecció de les Diputacions provincials.

Si finalment fos aquest el criteri adoptat, les candidatures independents tindrien molt difícil l'accés a la representació comarcal. Fet que, a més a més d'ésser un factor de distorsió de la representativitat del Consell, també crearia una discriminació en relació amb els municipis mitjans o petits, on més freqüents són aquest tipus de candidatures.

Quins serien els *efectes* de la proposta de CiU?

Tal com es pot observar en el quadre 7 l'aplicació del sistema proposat per CiU produeix una important alteració de la correlació de forces a l'hora de configurar els nous òrgans de govern comarcal. Així podem veure com el

7. Intervenció dels representants que mostra una desconfiança dels «estats majors» dels partits cap als càrrecs electes, ahora que la voluntat de tenir uns mecanismes de control per part dels partits.

Per altra banda, es podrà argumentar que en els altres tipus d'eleccions també són els partits els que decideixen les llistes de candidats. Però s'ha de remarcar que així com en les eleccions directes els electors voten i coneixen la llista de candidats proposada, no és del tot aquest el cas present. Tot i no ésser formalment contrària a la norma, la intervenció dels representants dels partits deixa sense capacitat decidiria els membres dels Ajuntaments, constituint una figura «estranya» en el procediment.

PSC, que és el partit més votat a 15 comarques, només seria el de major nombre de consellers a 6 comarques. En canvi, CiU, que és el partit més votat a 20 comarques, passaria a ésser el millor representat a 26 Consells.

QUADRE 7
Opció guanyadora: nombre de comarques

	En vots	En consellers (proposta de CiU)
PSC	15	6
CiU	20	26
Independents	3	2
Empat	—	4

Alteració de la correlació de forces que és producte d'una gran distorsió de la proporcionalitat, tal com es pot observar globalment en el quadre 8, i detalladament per comarques en l'Annex 1.

QUADRE 8
Resultats comparats

	% vots	% consellers (proposta CiU)	Diferència
CP	9	5	— 4
CiU	25	44	+ 19
PSC	39	23	— 16
PSUC	11	3	— 8

Distorsió de la proporcionalitat que en algunes comarques presenta nivells espectaculars, tant pel que fa a l'exageració de les diferències existents en la real correlació de forces, com invertint de manera important aquesta correlació. Serveixen com a exemple els casos, respectivament, de la Cerdanya (quadre 9) i del Gironès (quadre 10).

QUADRE 9
La Cerdanya

	% vots	% consellers	Diferència
CP	15	0	— 15
CiU	49	82	+ 33
PSC	18	0	— 18
Independents	7	18	+ 11

QUADRE 10
El Gironès

	% vots	% consellers	Diferència
CP	8	0	— 8
CiU	34	65	+ 31
ERC	5	0	— 5
PSC	38	17	— 21
Independents	6	17	+ 11

Aquesta distorsió és originada per l'adopció del nombre de regidors a nivell comarcal com a base per a la distribució dels escons.

Com és lògic, el nombre de regidors que pertoca a cada municipi no guarda —ni pot guardar— relació d'estricta proporcionalitat amb el nombre d'habitants dels municipis.⁸

Aquest fet no té cap importància quan es tracta de les eleccions municipals, ja que cada municipi és un compartiment estanc i els òrgans de govern elegits són d'àmbit exclusivament municipal.

Però adoptar el nombre de regidors com a base per a la distribució dels escons de conseller a nivell comarcal, vol dir adoptar la utilització d'un escalat no proporcional per a una finalitat diferent d'aquella per a la qual va ésser establert. D'aquesta manera, l'adopció d'una fórmula proporcional per a distribuir la desproporcionalitat és una operació carent de sentit i dona uns resultats enormement distorsionats.

Val a dir, també, que amb aquest sistema no es prima els *Petits Municipis Rurals*, com en un primer cop d'ull es podria pensar, sinó les *opcions polítiques* amb més implantació a aquests municipis. I això per una raó: no hi ha cap *garantia sobre la redistribució territorial* dels escons atribuïts a cada opció, ni a nivell de la mateixa *fórmula* (no estableix uns criteris —per ex.: escalats, grups de municipis, màxims i mínims, etc.— que forcin aquesta redistribució), ni tampoc a nivell de la *instància decisòria* de l'assignació concreta de persones als escons assolits: els representants dels partits.

Així per exemple, seria perfectament possible que una majoria al Consell guanyada sobre l'elevat nombre de regidors obtinguts per una opció als petits municipis, per raons polítiques de partit es configurés principalment amb regidors pertanyents a municipis mitjans i grans.⁹

En conclusió, doncs, la proposta de CiU ni garanteix una mínima proporcionalitat política, ni demogràfica, ni tampoc una distribució municipal, mínimament equilibrada, de la representació comarcal.

8. Per la regla de la proporcionalitat estricta si a un municipi de 500 habitants, per exemple, li pertoquessin 3 regidors, a un municipi de 50.000 li'n correspondrien 300.

En canvi, en la normativa electoral actual un municipi de 500 habs. té 1 regidor per cada 71 habs., mentre que un municipi de 100.000 en té 1 per cada 4.000 habs.

9. Fenomen que difícilment es produiria si fossin els mateixos regidors els qui haguessin de decidir l'assignació, ja que hi hauria majoria de regidors dels petits municipis. De tota manera, una representació territorial equilibrada s'ha de garantir, sobretot, en la mateixa fórmula de distribució.

Però ultra aquest efecte distorsionador de la representació, la proposta de CiU —i totes les altres propostes que organitzin un «pool» de regidors o de vots a nivell comarcal per a la distribució d'escons— produiran també un *impacte sobre el mateix sistema de forces polítiques*, per dues vies possibles: 1) Fomentar la *interrelació* de Candidatures Municipals Independents, que pot originar l'aparició estable d'Agrupacions Comarcals independents, constituint una primera superació de l'estret marc localista; 2) Fomentar la «partidificació» de les candidatures.

Ambdues vies d'impacte poden ésser perfectament complementàries. Si hi ha la necessària sensibilitat —que no instrumentalització— dels partits polítics en relació amb les candidatures independents (en primer lloc deixant vies ben obertes a diferents possibilitats d'agrupació, pre i pos-electoral, de cara a la suma de regidors o vots) i en relació amb situacions locals molt específiques, aquests sistemes d'elecció poden contribuir molt positivament a una veritable *vertebració política* de les zones rurals.

3. La proposta del PSUC

La configuració institucional en la proposta del PSUC es basa en la conversió de Catalunya en província única. A partir d'aquí, recupera la divisió comarcal del 1936, tot introduint la divisió supracomarcal en vegueries com a ens de desconcentració de la Generalitat.

Pel que fa a les Comarques, dissenya un Consell Comarcal com a òrgan bàsic, i en el marc del qual s'elegeix el seu President.

En relació amb l'elecció dels Consells Comarcals, hem de dir que la proposta del PSUC que exposem aquí no és la presentada inicialment a la Mesa del Parlament el 17 de desembre del 1985 (BDPC, 23-12-85), sinó una altra presentada posteriorment a la Ponència i que amb permís d'aquest partit exposem.

En aquesta proposta, els consellers són elegits per dos procediments diferents segons la grandària del municipi: 1) Directament pels Ajuntaments en el cas dels municipis que representin més del 2,5 % de la població comarcal. 2) Indirectament en una reunió de tots els regidors o els alcaldes en els municipis que representin menys del 2,5 %.

a) Als municipis on l'elecció es fa per cada Ajuntament, el nombre de consellers a elegir a cada un d'ells s'estableix en un escalar d'1 a 10, que és funció de la grandària demogràfica del municipi, però amb la qual no guarda, lògicament, proporcionalitat estricta.¹⁰

10. En percentatges expressats sobre la població total de la comarca, l'escalat proposat pel PSUC és el següent:

Entre el 2,5- 6 %:	1 conseller
» » 6,5-15 %:	2 consellers
» » 15,1-30 %:	4 »
» » 30,1-45 %:	6 »
» » 45,1-60 %:	8 »
més del 60,1 %:	10 »

Aquest nombre de consellers serien elegits per majoria absoluta de l'Ajuntament, sense que s'introdueixi cap criteri de proporcionalitat a la composició política o que forci una representació de les minories.

b) Als municipis on l'elecció es fa pel conjunt de regidors o d'Alcaldes de tots ells, el nombre de consellers que els pertoca en conjunt és igual al quocient enter que resulta de dividir el volum total de població d'aquests municipis per la xifra equivalent al 2,5 % de la població comarcal. El seu mòdul de representació, doncs, és millor que per als municipis més grans.

Una vegada obtingut el nombre de consellers que els pertoca, l'elecció concreta s'atribueix a la reunió dels regidors —o d'alcaldes— d'aquests municipis, sense establir tampoc criteri de proporcionalitat o de mínima representació de les minories.

Disseny de proposta, doncs, que també encaixa perfectament dins el criteri d'elecció indirecta establert per la Llei Bàsica.

Per altra banda, els resultats que produiria són molt hipotètics perquè és una proposta clarament incompleta i que el mateix partit ens ha definit com a oberta. Això no obstant, alguns exemples ens permeten plantejar els seus avantatges i defectes estructurals així com altres efectes possibles.

Des de la nostra perspectiva l'avantatge que presenta en relació amb el projecte anterior és que permet, i assegura, una millor representació dels petits municipis en l'òrgan comarcal. En canvi pot produir distorsions encara més greus que la proposta anterior.

En primer lloc, i en el millor dels casos, si la distribució es basés en el nombre de regidors, en realitzar-se a nivell de cada municipi i distribuir-se, doncs, un nombre d'escons molt reduït, la proporcionalitat encara es veuria més distorsionada.

I en el cas de seguir-se el criteri d'atribuir els escons a la majoria municipal, les distorsions per aplicació del principi majoritari pur podrien ésser enormes. Serveixi com a exemple perfectament generalitzable el cas de l'Alt Empordà:

QUADRE 11

Resultats comparats. Proposta PSUC

	% vots	% consellers
PSC + PSUC + ERC + Ind. Prog.	41	15
CiU + CP + Ind. Cons.	50	85

4. *La proposta de Coalició Popular*

La configuració institucional en la proposta de CP és pràcticament idèntica a la de CiU, amb l'única diferència de no introduir la incompatibilitat de les funcions d'Alcalde i de President del Consell Comarcal.

En realitat aquesta coalició no presenta una veritable proposta per a l'elecció dels Consells Comarcals, i tot just avança uns elements genèrics.

Així, no determina el nombre de components dels Consells, el qual, tot indicant que haurà d'ésser proporcional al nombre de residents als municipis de la comarca, deixa a una posterior decisió del Parlament de Catalunya.

Tampoc no determina la fórmula d'elecció dels Consells: només planteja que siguin elegits pels regidors i alcaldes dels municipis entre ells.

Línies generals, doncs, que també s'emmarquen dins el criteri de representació indirecta establert per la norma bàsica, tot quedant obertes diverses formes de concreció.

Plantejament genèric, però, que ens impedeix realitzar una anàlisi concreta dels seus efectes.

5. Els criteris de la Federació de Municipis de Catalunya ^{10 bis}

La FMC no fa una proposta articulada sinó que en les resolucions de la seva darrera Assemblea, celebrada a la La Seu d'Urgell, planteja uns criteris sobre el tema que ens ocupa.

A partir de la divisió comarcal «tradicional», configura un disseny institucional comarcal basat en el Consell Comarcal com a òrgan bàsic, del qual deriven el President i un Consell de Govern.

El Consell estaria format per tots els Alcaldes de la comarca, amb vot ponderat segons la grandària demogràfica de cada municipi. No s'inclou, però, una proposta d'escalat de ponderació. Fórmula que s'emmarca en una interpretació literal de la norma bàsica i que presenta alguns avantatges i greus inconvenients, que plantejarem només genèricament en no disposar d'un criteri de ponderació que ens permeti una anàlisi més detallada.

Entre els avantatges inclouríem: la *simplicitat* de la fórmula; el fet de permetre la presència —almenys formal— de *tots* els municipis en el Consell; així com el situar en l'òrgan comarcal les persones amb *màxima capacitat de decisió* a nivell municipal.

En canvi, seguint aquest criteri de composició, ens podríem trobar amb Consells «monstre» (ex. el del Baix Empordà o el d'Osona, amb 68 i 47 membres respectivament), o bé amb altres d'«insòlits» (així, el Barcelonès, amb el 42 % de la població de Catalunya tindria un Consell de només 7 membres).

En tot cas, però, l'inconvenient més greu és el derivat de *concentrar* la representació en l'Alcalde, la qual cosa significa l'aplicació del principi *majoritari pur* tot prescindint de la correlació de forces a l'interior de cada consistori i eliminant qualsevol possibilitat de representació de les minories.

Els efectes d'aquesta «concentració» són especialment greus si pensem que a un bon nombre de comarques els Alcaldes de la capital —tot i en el cas de no aplicar un escalat de ponderació estrictament proporcional a la grandària demogràfica— podrien arribar a dominar el Consell pràcticament *en so-*

10 bis. Vegeu l'anàlisi de la proposta del PSC a l'apèndix final d'aquest treball.

litari. Fet que buida totalment de contingut l'esmentat avantatge de permetre la presència de tots els municipis en el Consell.

I en qualsevol cas, un sistema d'aquest tipus podria representar un foment de pràctiques personalistes o bé de tipus caciquista, alhora que podria estimular un «mercadeig» en l'elecció d'Alcaldes amb efectes totalment incongruents amb les preferències expressades pels electors.

Proposta, doncs, que a més a més dels efectes greument distorsionadors de la proporcionalitat fomenta alhora un sistema de concentració de poder personal.

6. Una hipòtesi alternativa

Aquesta proposta de l'Equip de Sociologia Electoral no té cap altra pretensió —lògicament— que oferir als diferents grups polítics un material de treball elaborat. Pensem, però, que els nous ens comarcals han d'ésser legítims, en primer lloc, per la seva capacitat representativa. D'altra manera constituïran una *font* i un *instrument* de conflicte que impossibilitarà l'assoliment dels objectius de la reorganització territorial, igualment que es converteixen en un element pertorbador de la vida política a Catalunya.

En aquest marc de reflexió, proposem un sistema que, tot mantenint-se dins el condicionament d'una fórmula indirecta establert per la Llei de Bases, millora —en relació amb les altres propostes— els efectes de proporcionalitat política i demogràfica, sense representar inconvenients addicionals des del punt de vista de la representació territorial. En el benentès, però, que la conjunció dels criteris de representació territorial i de proporcionalitat demogràfica i política no pot tenir una solució perfecta.

La nostra proposta estructura un procediment en tres fases:

1) En la primera es distribueixen els escons corresponents a la comarca entre les diferents opcions segons el nombre total de vots obtinguts per cadascuna a la comarca a les eleccions municipals.¹¹ El sistema utilitzat seria el d'Hondt, el qual aplicat sobre un nombre d'escons prou elevat garanteix la proporcionalitat política¹² (vegeu l'Annex 2).

11. Introduint un criteri flexible que permetés a les candidatures independents agrupar-se lliurement i sumar els seus vots, fins i tot amb la possibilitat d'agregar-se a candidatures de partit.

12. El nombre de membres de cada Consell Comarcal no és un element important sempre que superi un mínim que permeti el joc de les fórmules proporcionals. En ésser cada comarca un «compartiment estanc», el nombre de consellers podria ésser fins i tot el mateix per a totes les comarques. De tota manera, sembla més adient establir un cert escalat per grups de comarques segons el seu volum de població.

En el nostre estudi hem utilitzat un escalat que tot seguint els intervals de població de la proposta de CiU, introdueix algunes modificacions en el nombre de consellers assignat a cada tram. Ha estat el següent:

Fins a 50.000 habitants:	17 consellers
Entre 50.001-100.000:	21 »
» 100.001-500.000:	25 »
Més de 500.001 habs.:	29 »

2) En una segona fase, els escons que hagin pertocat a cada opció es distribueixen per grups de municipis —segons el sistema del quocient i la esta més elevada— en funció dels vots obtinguts per l'opció a cada grup. Per tal fer, i tenint en compte la particular distribució territorial de la població a les nostres comarques, hem considerat com a més adients els trams definits de la següent manera:

- a) Municipis amb més del 25 % de la població comarcal.
- b) Municipis entre el 10-25 % de la població comarcal.
- c) Municipis amb menys del 10 % de la població comarcal.

D'aquesta manera es garantiria una proporcionalitat demogràfica alhora que s'asseguraria la representació dels diferents tipus de municipis (vegeu l'Annex 3).

Val a dir, a més a més, que aquest sistema de redistribució pot permetre incorporar correctius que afavoreixin la representació dels petits municipis més enllà de la que els correspondria en funció del seu volum de població. En el nostre exemple, però, no n'hem utilitzat.

3) Finalment, en una tercera fase, els regidors de cada opció que hagués obtingut escons, escollirien d'entre ells, i dins de cada grup de municipis, els que haguessin d'ocupar les places corresponents de conseller.¹³

Aquesta proposta també s'adequa al criteri de representació indirecta establert per la Llei bàsica. Utilitzar el nombre de vots a les eleccions municipals com a criteri per a la distribució política dels escons de conseller comarcal no converteix l'elecció en directa. Per altra banda, el caràcter de «representatius dels Ajuntaments» es garanteix realment quan s'adopta com a criteri de representativitat per a l'elecció dels Consells Comarcals la base electoral d'aquests Ajuntaments. D'aquesta manera s'evita l'equívoca utilització del nombre de regidors com a base per a la distribució d'escons, i que en incorporar un escalat no proporcional que només té sentit per a les eleccions municipals, produeix grans desigualtats entre els electors de la comarca a l'hora de configurar els Consells.

Per a exemplificar el funcionament de la nostra proposta ens pot servir el cas de l'Urgell:

	% vots	escons	% escons
CP	5,8	1	5,9
CiU	19,2	4	23,5
PSC	16,9	3	17,6
Ind. progressistes	5,5	1	5,9
Ind. conservadors	26,9	5	29,4
Ind. independents	16,5	3	17,6

13. Fase en la qual es podrien preveure criteris objectius d'assignació d'escons (% de vots al municipi, etc.) per tal de resoldre hipotètics conflictes.

1) Distribució dels escons —17— entre les forces polítiques mitjançant la utilització de la fórmula d'Hondt:

2) Distribució territorial dels escons de cada opció, per grups de municipis, segons el sistema de la resta més elevada:

	% Pob.	CP	CiU	PSC	IC	IP	II	Total	% Cons.
Tàrraga ¹⁴	31,0	—	—	1	4	—	—	5	29,0
Agramunt + Bellpuig	23,0	—	1	1	—	—	—	4	23,0
Resta Municipis	46,0	1	3	1	1	1	1	8	47,0

3) En la tercera fase, els regidors de cada opció en el respectiu grup de municipis elegirien d'entre ells els consellers comarcals corresponents.

14. A Tàrrega no es presentava candidatura de CiU per desavinences entre els partits de la coalició. En canvi hi havia una candidatura independent afí a CDC —que obtingué la majoria absoluta— i una altra candidatura independent afí a UCD.

ANNEX 1

Composició dels Consells comarcals. Proposta de CIU (resultats 1983)

COMARQUES	CONSELLERS	CP	CIU	ERC	PSC	PSUC	IC	IP	II	PCC
		n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)
L'Alt Camp	11	0 (-5)	7(+25)	0 (-1)	1(-22)	0 (-4)	0 (-3)	2 (+8)	1 (+7)	
L'Alt Empordà	17	0 (-6)	10(+22)	0 (-3)	5 (-4)	0 (-1)	1 (-1)	1 (+2)	0 (-2)	
L'Alt Penedès	17	0 (-6)	7 (+9)	0 (-2)	4(-11)	0 (-2)	2 (+6)	2 (+1)	2 (+6)	
L'Alt Urgell	11	0(-12)	6(+20)	- (-)	1(-25)	- (-)	2(+14)	1 (+4)	1 (+3)	
Anoia	17	1 (-2)	8(+12)	0 (-1)	4(-14)	0 (-3)	- (-)	1 (-)	3(+11)	
El Bages	23	0 (-4)	13(+20)	0 (-2)	5(-12)	0 (-6)	2 (+4)	1 (-)	2 (+5)	
El Baix Camp	23	1 (-7)	10(+16)	0 (-6)	6(+10)	0 (-5)	5(+16)	0 (-1)	1 (+2)	
El Baix Ebre	17	3 (-)	5 (+5)	- (-)	6(+11)	- (-)	1 (-8)	0 (-3)	2 (-2)	
El Baix Empordà	17	0 (-5)	10(+22)	0 (-5)	3(-10)	0 (-8)	0 (-3)	2 (+5)	2 (+8)	
El Baix Llobregat	27	1 (-2)	5 (+4)	0 (-2)	13(+5)	4(-10)	1 (+2)	2 (+6)	- (-)	1 (-1)
El Baix Penedès	11	0 (-8)	5(+12)	- (-)	5 (+3)	0 (-1)	0 (-4)	1 (+4)	0 (-2)	
El Barcelonès	27	2 (-4)	4 (-7)	0 (-3)	16(+12)	5 (+7)	- (-)	- (-)	- (-)	
El Berguedà	11	0 (-3)	7(+14)	0 (-3)	- (-)	0 (-3)	- (-)	4 (-)	0 (-1)	
La Cerdanya	11	0(-16)	9 (32)	- (-)	0(-18)	- (-)	0 (-2)	- (-)	2(+10)	
La Conca de Barberà	11	1 (-3)	6(+23)	- (-)	0 (-5)	- (-)	1(-10)	2 (+2)	1 (+3)	
Garraf	17	0 (-6)	3 (+2)	0 (-3)	7 (-6)	0 (-4)	1 (+4)	4(+15)	2 (+8)	
Les Garrigues	11	0 (-9)	6(+28)	0 (-7)	4 (+1)	- (-)	0 (-3)	0 (-4)	4 (-)	
La Garrotxa	11	0 (-4)	6 (+8)	- (-)	1 (+2)	- (-)	0 (-2)	3 (-1)	1 (+3)	
El Gironès	23	0 (-8)	15(+30)	0 (-5)	4(-20)	0 (-4)	2 (+6)	2 (+6)	0 (-2)	
El Maresme	23	1 (-2)	10(+13)	0 (-5)	6(-10)	1 (-2)	2 (+4)	2 (+5)	1 (-)	
El Montsià	17	3 (-3)	6(+12)	0 (-1)	6 (+1)	1 (-4)	1 (+4)	- (-)	- (-)	
La Noguera	11	2 (+4)	6(+27)	0 (-8)	1 (-6)	0 (-3)	0 (-1)	1(-10)	1 (1)	
Osona	23	0 (-3)	10 (-)	- (-)	1 (-5)	- (-)	2 (+5)	6 (+2)	4 (+8)	
El Pallars Jussà	11	0(-10)	2 (-4)	- (-)	1(-15)	- (-)	5(+20)	1 (+6)	2 (+7)	
El Pallars Sobirà	11	0 (-4)	7(+34)	1(-13)	2 (-2)	- (-)	- (-)	- (-)	1 (-)	
El Priorat	11	0 (-2)	3 (+1)	0 (-8)	2 (-1)	0 (-2)	1 (-)	2 (+9)	3(+17)	
La Ribera d'Ebre	11	0 (-8)	5(+18)	0 (-6)	2 (-6)	- (-)	0 (-6)	3 (+6)	1 (+5)	
El Ripollès	11	0 (-3)	4 (-1)	0 (-1)	2(-13)	- (-)	0 (-4)	2 (+3)	3(+22)	
La Segarra	11	1 (+2)	8(+29)	- (-)	0 (-3)	- (-)	0(-11)	1(-13)	1 (+5)	
El Segrià	23	3 (-3)	7(+10)	0 (-2)	8 (-9)	0 (-2)	2 (+6)	1 (+2)	2 (+5)	
La Selva	17	1 (-)	9(+12)	0 (-3)	4 (-4)	0 (-3)	1 (+2)	1 (-2)	1 (+3)	
El Solsonès	11	0 (-7)	10(+18)	0 (-2)	0 (-7)	- (-)	- (-)	- (-)	1 (+5)	
El Tarragonès	23	2 (-6)	10(+22)	0 (-4)	5(-16)	0 (-6)	2 (+6)	1 (-)	3(+10)	
La Terra Alta	11	4 (+8)	4 (-7)	1 (+5)	1 (-)	- (-)	0 (-6)	1 (+1)	- (-)	
L'Urgell	11	1 (+4)	4(+17)	0 (-5)	1 (-8)	- (-)	1(-18)	1 (+3)	3(+13)	
La Vall d'Aran	11	1 (-7)	3 (+5)	- (-)	- (-)	- (-)	- (-)	6 (+4)	1 (+7)	
El Vallès Occ.	27	1 (-3)	8(+10)	0 (-2)	10(+1)	5 (-7)	1 (+3)	- (-)	- (-)	2 (-)
El Vallès Or.	23	1 (-2)	11(+19)	- (-)	7(-11)	1 (-5)	2 (+3)	- (-)	1 (+1)	

(1) Diferència entre % d'escons i % de vots.

ANNEX 2

Composició dels Consells comarcals. Proposta de l'Equip de Sociologia Electoral (resultats 1983)

COMARQUES	CONSELLERS	CP	CJU	ERC	PSC	PSUC	IC	IP	II	PCC
		n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)	n" (1)
L'Alt Camp	17	1 (-)	8 (+8)	0 (-1)	6 (+4)	0 (-4)	0 (-3)	2 (+1)	0 (-2)	
L'Alt Empordà	21	1 (-1)	10(+10)	0 (-3)	8 (+5)	0 (-1)	1 (+1)	1 (+1)	0 (-2)	
L'Alt Penedès	21	1 (-1)	7 (+3)	0 (-2)	9 (+7)	0 (-2)	1 (-1)	2 (-1)	1 (-1)	
L'Alt Urgell	17	2 (-)	7 (+6)	- (-)	7 (+7)	- (-)	0 (-4)	0 (-4)	1 (-)	
Anoia	21	1 (-3)	9 (+7)	0 (-1)	9 (+6)	0 (-3)	- (-)	1 (-1)	1 (-2)	
El Bages	25	1 (-)	11 (+6)	0 (-2)	10(+7)	1 (-1)	1 (-)	1 (-)	0 (-3)	
El Baix Camp	25	3 (-)	8 (+4)	1 (-2)	11(+7)	1 (-1)	1 (-1)	0 (-1)	0 (-2)	
El Baix Ebre	21	1 (-)	6 (+4)	- (-)	5 (-)	- (-)	3 (-)	0 (-3)	3 (-)	
El Baix Empordà	21	1 (-2)	9 (+6)	1 (-)	7 (+6)	2 (+1)	0 (-3)	1 (-2)	0 (-4)	
El Baix Llobregat	29	1 (-2)	4 (-)	0 (-2)	14(+5)	8 (+3)	0 (-2)	0 (-1)	- (-)	2 (-)
El Baix Penedès	17	1 (-2)	7 (+7)	- (-)	8 (+5)	0 (-1)	0 (-4)	1 (-)	0 (-2)	
El Barcelonès	29	3 (-1)	7 (+2)	1 (-)	15(+5)	3 (-1)	- (-)	- (-)	- (-)	
El Berguedà	17	0 (-3)	10(+9)	0 (-3)	- (-)	0 (-3)	- (-)	7 (+5)	0 (-1)	
La Cerdanya	17	3 (+2)	10(+9)	- (-)	3 (-)	- (-)	0 (-2)	- (-)	1 (-1)	
La Conca de Barberà	17	2 (-)	7 (+6)	- (-)	1 (-)	- (-)	3 (-2)	3 (-)	1 (-)	
Garraf	21	1 (-1)	4 (+3)	0 (-3)	12(+8)	1 (-)	0 (-2)	2 (+1)	1 (-)	
Les Garrigues	17	2 (+2)	5 (+3)	1 (-1)	7 (+6)	- (-)	0 (-3)	1 (-)	1 (-2)	
La Garrotxa	17	0 (-4)	9 (+6)	- (-)	1 (-1)	- (-)	0 (-2)	6 (+7)	1 (-)	
El Gironès	25	2 (-)	10(+5)	1 (-)	11(+6)	1 (-)	0 (-2)	0 (-2)	0 (-2)	
El Maresme	25	2 (+1)	8 (+2)	1 (-)	10(+4)	1 (-1)	1 (-)	1 (-)	1 (-)	
El Montsià	21	5 (+2)	5 (+1)	0 (-1)	9 (+9)	2 (-)	0 (-1)	- (-)	- (-)	
La Noguera	17	2 (-2)	5 (+1)	1 (-2)	3 (+3)	0 (-3)	0 (-1)	4 (+4)	2 (+1)	
Osona	25	0 (-3)	13(+7)	- (-)	2 (-1)	- (-)	1 (-)	7 (+4)	2 (-)	
El Pallars Jussà	17	2 (+1)	4 (+2)	- (-)	4 (-)	- (-)	5 (+4)	0 (-2)	2 (-)	
El Pallars Sobirà	17	0 (-4)	6 (+7)	4 (+2)	4 (+5)	- (-)	- (-)	- (-)	3 (+5)	
El Priarat	17	0 (-2)	5 (+1)	1 (-2)	4 (+3)	0 (-2)	2 (+2)	2 (+1)	3 (+3)	
La Ribera d'Ebre	17	1 (-2)	5 (+2)	1 (-)	5 (+4)	0 (-2)	1 (-)	4 (+2)	0 (-4)	
El Ripollès	17	0 (-3)	7 (+4)	0 (-1)	6 (+4)	- (-)	0 (-4)	3 (+2)	1 (-)	
La Segarra	17	1 (-2)	10(+13)	- (-)	0 (-3)	- (-)	2 (-)	4 (+2)	0 (-3)	
El Segrià	25	5 (+4)	6 (+4)	0 (-2)	13(+8)	0 (-2)	0 (-2)	0 (-2)	1 (-)	
La Selva	21	1 (-)	11(+10)	0 (-3)	7 (+5)	0 (-3)	0 (-3)	2 (+1)	0 (-3)	
El Solsonès	17	1 (-1)	15(+15)	0 (-2)	1 (-1)	- (-)	- (-)	- (-)	0 (-4)	
El Tarragonès	25	4 (+1)	6 (+2)	0 (-4)	11(+6)	2 (+1)	0 (-2)	1 (-)	1 (-)	
La Terra Alta	17	5 (+1)	9(+10)	0 (-4)	1 (-3)	- (-)	1 (-)	1 (-2)	- (-)	
L'Urgell	17	1 (-)	4 (+4)	0 (-4)	3 (-)	- (-)	5 (+2)	1 (-)	3 (+1)	
La Vall d'Aran	17	3 (+1)	4 (+1)	- (-)	- (-)	- (-)	- (-)	10(+9)	0 (-2)	
El Vallès Occ.	29	2 (-)	6 (+2)	0 (-2)	11(+2)	8 (+1)	0 (-1)	- (-)	- (-)	2 (-)
El Vallès Or.	25	1 (-2)	9 (+6)	- (-)	12(+6)	2 (-1)	1 (-)	- (-)	0 (-3)	

(1) Diferència entre % d'escons i % de vots.

ANNEX 3

Distribució territorial dels escons de cada opció. Proposta de l'E.S.E.

COMARQUES	CP	CIU	ERC	PSC	PSUC	IC	IP	II	PCC	TOTAL	(1)	(2)
L'Alt Camp												
Valls	1	4		5			—			10	59	57
Alcover	—	1		—			—			1	6	10
Resta municipis	—	3		1			2			6	35	32
L'Alt Empordà												
Figueres	1	3		3		—	—			7	33	37
Roses	—	—		1		—	—			1	5	10
Resta municipis	—	7		4		1	1			13	62	52
L'Alt Penedès												
Vilafranca	1	2		5		—	—	—		8	38	39
Sant Sadurní	—	1		2		—	—	—		3	14	13
Resta municipis	—	4		2		1	2	1		10	48	48
L'Alt Urgell												
La Seu d'Urgell	2	2		7				—		11	65	53
Ollana	—	2		—				—		2	12	11
Resta municipis	—	3		—				1		4	23	36
Anotà												
Igualada	1	5		4		—	—			10	47	40
Sa. M. de Montbuf	—	1		2			1	—		4	19	21
Vilanova del Camí	—	3		3			—	1		7	33	39
El Bages												
Manresa	1	4		6	—	—	—			11	44	44
Resta municipis	—	7		4	1	1	1			14	56	56
El Baix Camp												
Reus	2	4	1	8	1	—				16	64	64
Resta municipis	1	4	—	3	—	1				9	36	33
El Baix Ebre												
Tortosa	2	3		2		—		—		7	33	40
Deltebre	1	—		—		3		2		6	28	28
Resta municipis	1	3		3		—		1		8	38	31
El Baix Empordà												
Palafrugell												
Palamós	1	4	1	5	2		—			13	62	52
St. Feliu de Guixols	—	—		—						—	—	—
Resta municipis	—	5	—	2	—		1			8	38	48
El Baix Llobregat												
Cornella												
El Prat	—	1		6	4				—	11	38	43
St. Boi												
Resta municipis	1	3		8	4				2	18	62	43

COMARQUES	CP	CIU	ERC	PSC	PSUC	IC	IP	II	PCC	TOTAL	(1)	(2)
El Baix Penedès												
El Vendrell	1	2		4			—			7	41	46
L'Arboç	—	2		2			—			4	23	30
Calafell												
Resta municipis	—	3		2			1			6	35	30
El Barcelonès												
Barcelona	3	6	—	11	1					21	72	70
L'Hospitalet	—	—	—	2	—					2	7	12
Resta municipis	—	1	1	2	2					6	20	18
El Berguedà												
Berga		4					1			5	29	32
Gironella												
Puig-reig		3					2			5	29	26
Resta municipis		3					4			7	41	42
La Cerdanya												
Puigcerdà	3	3		2				—		8	47	48
Bellver	—	2		1				—		3	17	14
Resta municipis	—	5		—				1		6	35	38
La Conca de Barberà												
Montblanc	—	4		—		—	2	—		6	35	29
L'Espiga de Francoll												
Na. Coloma de Queralt	1	2		1		2	—	—		6	35	34
Resta municipis	1	1		—		1	1	1		5	30	37
Garraf												
Vilanova i la Geltrú	1	3		9	1		—	—	—	14	66	62
Sitges	—	1		3	—		1	1		6	28	32
St. Pere de Ribes												
Resta municipis	—	—		—	—		1	—		1	5	6
Les Garrigues												
les Borges Blanques	—	1	—	1			1	1		4	23	23
Arbeca												
Juneda	2	1	—	4			—	—		7	41	34
Torregrossa												
Resta municipis	—	3	1	2			—	—		6	35	43
La Garrotxa												
Olot		5		—			5	—		10	59	55
Resta municipis		4		1			1	1		7	41	45
El Gironès												
Girona	1	3	—	7	1					12	48	63
Resta municipis	1	7	1	4	—					13	52	37

COMARQUES	CP	CIU	ERC	PSC	PSUC	IC	IP	II	PCC	TOTAL	(1)	(2)
El Maresme												
Mataró	1	2	—	5	—	—	—	—		2	32	38
Reste municipis	1	6	1	5	1	1	1	1		17	68	62
El Montslà												
Ampostà		2		5	—					10	47	50
St. Carles de la Ràpita	3											
Alcanar	1	1		3	1					6	28	27
Ulldecona												
Reste municipis	1	2		1	1					5	25	23
La Noguera												
Balaguer	1	1	—	1			1	—		4	24	28
Reste municipis	1	4	1	2			3	2		13	76	72
Osona												
Vic		4	—	—	—	—	2	—		6	24	27
Manlleu		2		1		—	1	—		4	16	14
Reste municipis		7		1		1	4	2		15	60	59
El Pallars Jussà												
Tremp	—	2		1		3		—		6	35	30
La Pobla de Segur												
Pont de Suert	2	1		3		1		—		7	41	31
Reste municipis	2	1		3		1		2		4	24	39
El Pallars Sobirà												
Sort		1	2	1				1		5	29	28
Hestèrrí		1	—	1				—		2	12	10
Reste municipis		4	2	2				2		10	59	62
El Priorat												
Falset		2	—	2		1	—	—		5	29	25
Reste municipis		3	1	2		1	2	3		12	71	75
La Ribera d'Ebre												
Flix												
Móra d'Ebre	1	2	1	3		—	2			9	52	48
Móra la Nova												
Reste municipis	—	3	—	2		1	2			8	48	52
El Ripollès												
Ripoll		2		4			—	—		6	35	37
Campdevàrol												
St. Joan de les Abadesses		2		1			1	—		4	33	24
Reste municipis		3		1			2	1		7	42	49
La Segarra												
Cervera	—	5				1	1			7	41	37
Guissona	—	1				—	2			3	17	15
Reste municipis	1	4				1	1			7	41	48

COMARQUES	CP	CIU	ERC	PSC	PSUC	IC	IP	II	PCC	TOTAL	(1)	(2)
El Segrià												
Lleida	3	3		10				—		16	64	63
Resta municipis	2	3		3				1		9	36	37
La Selva												
Blanes	—	2		3			—			5	24	25
Lloret	—	1		1			—			2	10	13
Resta municipis	1	8		3			2			14	66	62
El Solsonès												
Solsona	1	9		1						11	65	68
Resta municipis	1	6		—						6	35	42
El Tarragonès												
Tarragona	3	4		9	2		—	—		18	72	73
Vila-seca	—	—		1	—		—	1		2	8	11
Resta municipis	1	2		1	—		1	—		5	20	16
La Terra Alta												
Gandesa	1	3		—	—	—				4	23	21
Batea												
Fatarella	2	2		—		1	—			5	29	36
Horta de St. Joan												
Resta municipis	2	4		1	—	—	1			8	47	43
L'Urgell												
Tàrraga	—	—		1		4	—	—		5	29	31
Agramunt				1		—	—	2		4	23	23
Bellpuig												
Resta municipis	1	3		1		1	1	1		8	47	46
La Vall d'Aran												
Viella	3	1					5			9	53	50
L'Alt Aran												
Bossost	—	2					4			6	35	32
Resta municipis	—	1					1			2	12	18
El Vallès Occidental												
Sabadell				7	6			—		17	58	57
Terrassa	1	3										
Resta municipis	1	3		4	2			2		12	41	43
El Vallès Oriental												
Granollers	1	2		3	—	—				5	20	21
Mollet	—	1		2	1	—				4	16	16
Resta municipis	1	6		7	1	1				16	64	63

(1) % d'escons de consellers per grup de municipis.

(2) % de població per grups de municipis.

APÈNDIX

Iniciat el procés d'edició aquest treball, el Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC) ha presentat la seva proposta sobre la Ordenació Territorial de Catalunya, en la qual —pel que fa al tema dels Consells Comarcals— assumeix els criteris exposats per la Federació de Municipis de Catalunya tot concretant la corresponent ponderació per la representació dels municipis en els Consells Comarcals.

Aquesta ponderació és la següent:

- 1) Tots els municipis, d'entrada, tenen un vot.
- 2) Els de més de mil habitants, tenen un vot més per cada mil habitants o fracció.

Els resultats corresponents a l'aplicació d'aquest sistema de representació —segons els resultats electorals registrats a les municipals de 1983— són els recollits, a continuació, comarca per comarca.

La introducció d'aquestes ponderacions no altera les previsions que fèiem sobre els efectes de l'aplicació dels criteris d'elecció exposats per la Federació de Municipis de Catalunya. És per això, que mantenen plena validesa tant les consideracions com les reserves expressades en el text.

Desembre de 1986

ANNEX 4

Composició dels Consells comarcals. Proposta del PSC (resultats 1983)

COMARQUES	VOTS EN EL CONSELL	CP	CIU	ERC	PSC	PSUC	IC	IP	II	PCC
		n.º (1)	n.º (1)	n.º (1)	n.º (1)	n.º (1)	n.º (1)	n.º (1)	n.º (1)	n.º (1)
L'Alt Camp	46	0 (-5)	16(-3)	0 (-4)	20(+12)	0 (-3)	2 (+1)	5 (=)	3 (+4)	
L'Alt Empordà	120	0 (-6)	7(+25)	2 (-1)	28(-10)	0 (-1)	8 (=)	4 (=)	3 (=)	
L'Alt Penedès	78	0 (-6)	20(-6)	1 (-1)	39(+16)	0 (-2)	6 (+2)	6 (-3)	6 (+2)	
L'Alt Urgell	32	1 (-9)	11 (=)	- (-)	12(+3)	- (-)	3 (+5)	2 (+1)	3 (+3)	
Anoia	100	0 (-8)	55(+20)	0 (-1)	23(-15)	0 (-3)	- (-)	14(+8)	8 (+1)	
El Bages	171	0 (-4)	56(-4)	0 (-2)	83(+14)	9 (=)	14(+3)	6 (=)	3 (-1)	
El Baix Camp	134	1(-10)	22(-11)	0 (-6)	99(+37)	0 (-5)	11(+3)	0 (-1)	1 (-1)	
El Baix Ebre	76	3(-14)	41(+30)	- (-)	17(-1)	- (-)	5 (-7)	0 (-3)	10 (=)	
El Baix Empordà	105	0(-11)	42(+13)	13(+6)	18(-20)	16(+10)	0 (-5)	11(+9)	5 (+2)	
El Baix Llobregat	531	0 (-6)	8(-12)	0 (-2)	292(+11)	211(+15)	4 (-1)	10 (=)	1 (=)	5 (-4)
El Baix Penedès	36	0 (-8)	12 (=)	- (-)	21(+16)	0 (-1)	1 (-1)	2 (+1)	0 (-2)	
El Barcelonès	2.518	0(-11)	0(-22)	0 (-3)	237(+7)	141 (-6)	- (-)	- (-)	- (-)	
El Berguedà	62	0 (-3)	37(+10)	0 (-3)	- (-)	0 (-3)	1 (+1)	22(-1)	2 (+2)	
La Cerdanya	22	0(-16)	19(+37)	- (-)	0 (-18)	- (-)	1 (+2)	- (-)	2 (+1)	
La Conca de Barberà	33	2 (-6)	18(+23)	- (-)	0 (-5)	- (-)	7 (+1)	3 (-6)	3 (+3)	
Garraf	75	0 (-6)	13(+1)	0 (-3)	46(+13)	0 (-4)	0 (-2)	15(+12)	1 (-2)	
Les Garrigues	38	0 (-9)	17(+19)	1 (-4)	10(-9)	- (-)	2 (+2)	0 (-4)	8(+11)	
La Garrotxa	58	0 (-4)	40(+23)	- (-)	5 (+1)	- (-)	2 (+1)	7(-16)	4 (=)	
El Gironès	152	0 (-8)	58(+4)	1 (-4)	92(+22)	0 (-4)	5 (+1)	2 (-1)	0 (-2)	
El Maresme	270	0 (-6)	76(-2)	5 (-2)	158(+22)	0 (-6)	16(+1)	15(+2)	0 (-4)	
El Montsià	54	0(-21)	18(+10)	0 (-1)	30(+21)	5 (=)	1 (=)	- (-)	- (-)	
La Noguera	56	3 (-8)	23(+14)	3 (-3)	11 (+5)	0 (-3)	1 (=)	7 (-7)	9 (+6)	
Osona	140	0 (-3)	100(+27)	0 (-1)	0(-10)	0 (-1)	6 (+1)	23(-8)	11 (=)	
El Pallars Jussà	29	4 (+4)	9 (+9)	- (-)	3(-14)	- (-)	7 (=)	2 (+4)	4 (+2)	
El Pallars Sobirà	15	0 (-4)	8(+23)	1(-15)	5(+13)	- (-)	- (-)	- (-)	1 (-3)	
El Priorat	26	0 (-2)	7 (+1)	1 (-4)	3 (-8)	0 (-2)	5(+10)	3 (+2)	7(+17)	
La Ribera d'Ebre	32	0 (-8)	10(+4)	4 (+6)	4(-12)	0 (-2)	3 (+3)	9 (+7)	2 (+2)	
El Ripollès	50	0 (-3)	10(-17)	0 (-1)	16 (+1)	- (-)	5 (+6)	10 (+5)	9 (+13)	
La Segarra	31	3 (+3)	19(+18)	- (-)	0 (-3)	- (-)	2 (-5)	5 (-6)	2 (+3)	
El Segrià	190	8 (-11)	22 (-8)	4 (=)	136(+28)	0 (-2)	7 (+1)	4 (=)	9 (+1)	
La Selva	98	1 (-4)	37(-4)	0 (-3)	42(+15)	0 (-3)	8 (+5)	9 (+1)	1 (-2)	
El Solsonès	20	0 (-7)	19(+22)	0 (-2)	0 (-7)	- (-)	- (-)	- (-)	1 (+1)	
El Tarragonès	163	1(-14)	35 (=)	0 (-4)	117(+34)	0 (-6)	6 (+1)	1 (-3)	3 (-1)	
La Terra Alta	21	2(-18)	13(+19)	1 (+1)	0 (-9)	- (-)	2 (+3)	3 (+6)	- (-)	
L'Urgell	49	3 (+1)	12(+5)	1 (-2)	2(-13)	- (-)	14(+1)	4 (+2)	13(+12)	
La Val d'Aran	12	1 (-8)	2 (-5)	- (-)	- (-)	- (-)	- (-)	8(+16)	1 (+6)	
El Vallès Occ.	621	0 (-7)	25(-15)	0 (-2)	292(+11)	258(+15)	4 (=)	2 (=)	- (-)	40(-1)
El Vallès Or.	237	0 (-6)	54(-6)	- (-)	120 (+8)	52 (+12)	7 (-2)	- (-)	4 (-1)	

(1) Diferència entre % de vots en el Consell comarcal i % de vots obtinguts en les eleccions municipals.

